

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/258/2019/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

231/2019. (IX. 19.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2019. június 19-én előterjesztett **panaszát** a 2019. szeptember 19-én – Fráterné Dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében, írásbeli előterjesztése nyomán és Dr. Wildner Domonkos testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv – S. város Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2019. június 3. napján, közúton fogantatott rendőri intézkedések (közlekedésrendészeti intézkedés, továbbá lefoglalás) miatt 2019. július 2. napján, postai úton terjesztette elő panaszát, amit 2019. július 31-én, postai úton kiegészített.

I.

1) a) A panaszbeadvány és annak kiegészítése szerint a panaszos a személygépkocsiját 2018 januárjában vizsgáztatásra vitte P. városban, a kijelölt vizsgaállomásra. A gépkocsi megfelelt az előírásoknak, ezért kézírással feltüntették a forgalmi engedélyben, hogy az 2020 januárjáig érvényes. Azonban, mielőtt a vizsgabiztos visszaadta a panaszosnak az okmányt, észrevette, hogy a gáztartály 10 éves hitelesítése 2019. április hónapig érvényes, ezért abban átjavította a műszaki érvényességi időt 2019. május 19. napjára. A panaszos így kapta kézhez a dokumentumot. A panaszos a 2019. májusi dátumhoz igazodva bejelentette gépkocsiját vizsgára. Ezzel

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

összefüggésben a panaszos utalt a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló 5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet (a továbbiakban: ER) 12. §-ának (5) bekezdésében foglaltakra („Ha az időszakos vizsgálatot a forgalmi engedély érvényességi határidején belül kérték, de a vizsgálatot az érvényességi határidő lejártá utáni időpontra tűzték ki, a vizsganapról szóló értesítés a forgalmi engedély érvényességét a közölt vizsgaidőpontig meghosszabbítja. Ha az időszakos vizsgálatot a forgalmi engedély érvényességi határidejének lejártá után kérték, az értesítés a vizsgahelyre történő közlekedéshez egy alkalomra szóló forgalmi engedélyt helyettesít.”) A jogszabályi rendelkezés értelmében a gépjármű forgalmi engedélye 2019. június 17-éig érvényes lett volna. A panaszos az új gáztartályt 2019. május 17-én meg is vette.

b) 2019. június 3-án rendőrök igazoltatták a panaszost az 58-as sz. főúton, akik – a központi nyilvántartásból lekérve – megállapították, hogy a gépjármű vizsgálója 2019. május 1-jén lejárt. A panaszos viszont a fentiek alapján úgy gondolta, hogy jóhiszeműen járt el, és ő volt az, akit megtevesztettek, és akinek kárt okoztak.

A rendőrök elvették a gépjármű forgalmi engedélyét, amit a panaszos azóta sem kapott vissza. A panaszos emiatt nem tud járművével közlekedni, továbbá nem tudja levizsgáztatni az autót, illetve olyan felvilágosítást kapott a panaszos a vizsgaállomáson, hogy a gépkocsit „törölték a rendszerből”. A panaszos kérése ellenére nem kapott továbbá a forgalmi engedélyt „helyettesítő iratot”, amivel az ügye elintézéséig közlekedhetne. Munkájához szükséges lett volna a gépkocsi, ezért a panaszost nagy károk is érték.

c) A S. város Rendőrkapitányság a panaszost tanúként hallgatta meg, azonban az arról készült jegyzőkönyv elolvasására, nem adott elegendő időt a panaszosnak, illetve abból másolati példányt sem kapott. A panaszos az eljárásnak ezt a módját is sérelmezte panaszában.

d) A panaszos panasz-kiegészítésében előadta, hogy a fentiek miatt három eljárás van, illetve volt folyamatban. Egyrészt a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 221. §-a szerinti, érvénytelen hatósági engedéllyel vagy jelzéssel való közlekedés szabálysértésének elkövetése miatt indult eljárás ellene. A panaszos megítélése szerint alaptalanul vonták őt szabálysértési eljárás alá. Az ER fentebb hivatkozott 12. §-ának (5) bekezdése alapján ő ugyanis a rendőri intézkedés napján érvényesen közlekedett a gépkocsival.

A panaszossal szemben a S. város Rendőrkapitányság továbbá büntetőeljárást folytat a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 342. §-a szerinti közokirat-hamisítás büntette miatt. A panaszos ezzel összefüggésben előadta, hogy ő nem javította át a forgalmi engedélyt, a vizsgabiztos írta át kézzel a dátumot.

A büntetőeljárás keretében a forgalmi engedélyt és a gépkocsit a hatóság lefoglalta. Ezt a panaszos szintén sérelmezte, mivel munkájához (őstermelő, aki a kisgépeket és a termést szállítja) elengedhetetlen a gépkocsi. Nagy károk érték amiatt, hogy nem tudta a gépjárművet használni, illetve egy másik gépkocsit kellett vásárolnia, hogy folytathassa munkáját.

A panaszos továbbá beadványt intézett a Megyei Főügyészséghez, amelyben kifogással élt a S. város Rendőrkapitányság H. város Rendőrőrs járőrének azon rendőri intézkedése ellen, amivel a gépkocsi forgalmi engedélyét elvette. Az ügyészség 2019. június 20-án kelt levelében arról értesítette a panaszost, hogy a panaszt áttette a S. város Rendőrkapitányságra. A panaszos

álláspontja szerint a kapitányságvezető „részhajló, hazug határozatot” hozott az ügyében, amellyel szemben fellebbezéssel élt.

2) a) A panaszos továbbította a Testület részére a C. A. Kft. 2019. május 17-én kelt számláját, amely szerint a panaszos egy hengeres gáztartályt vásárolt.

A panaszos továbbította a Megyei Kormányhivatal P. város Járási Hivatala által kiállított, vizsgaidőpontról szóló igazolást. Az igazolás szerint a panaszos gépjárművének műszaki vizsgálatát 2019. június 17-ére tűzték ki.

b) A panaszos továbbított több hivatalos dokumentumot is, amelyek tartalmát a Testület a rendőrségi dokumentumok között ismerteti.

c) A Testület munkatársa a 2019. július 10. napján kelt tájékoztató levelében felhívta a panaszos figyelmét a Testület hatáskörére irányadó szabályozásra, illetve arra, hogy az említett ügy vonatkozásában a Testület kizárólag a közlekedésrendészeti intézkedés jogszerűségét vizsgálhatja érdemben, azonban a panaszos megismételte a panaszbeadványban foglaltakat. a 2019. július 31-én kelt levelében úgy nyilatkozott, hogy panaszának Testület általi vizsgálatát választja.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében további felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) A panaszolt rendőri intézkedést a S. város Rendőrkapitányság H. város Rendőrőrs két c. r. törzsrőrmester rendőre (A. B., P. A.) fogatosította.

2) Az elsődleges dokumentumok az alábbi adatokat tartalmazzák.

a) A panaszossal szemben intézkedő rendőrök jelentésükben úgy nyilatkoztak, hogy 2019. június 3-án 21 óra 45 perckor az *-as számú főúton, a B. almáskert előtti útszakaszon intézkedés alá vonták a panaszost és a tulajdonát képező gépkocsit. A panaszos a H. város irányából T. város irányába közlekedett a gépkocsival.

Az intézkedés során a panaszos a rendőrök kérésére átadta személyazonosító okmányait és a gépkocsi forgalmi engedélyét, amiket az országos nyilvántartásban ellenőriztek. Annak során megállapították, hogy a nyilvántartásban szereplő műszaki érvényesség dátuma 2019. május 1., viszont az átadott forgalmi engedélyében levő dátumot (2020. január 19.) ismeretlen személy, tollal jól láthatóan 2019. május 19. napjára javította át. Továbbá megállapították a rendőrök azt is, hogy annak műszaki érvényessége 2019. május 1-jén lejárt.

A panaszos a rendőrök kérdésére elmondta, hogy az említett dátumot nem ő írta át. Állítása szerint 2018. január 19-én volt utoljára műszaki vizsgán a gépkocsival a P.G. Kft.-nél, ahol egy Zs. nevű vizsgáztató először a 2018-as dátumtól számítva adta meg az autó műszaki érvényességét, azonban később észrevette, hogy az LPG üzemre átalakított gépkocsi

gáztartályának nyomáspróbája 2019. május 1-jén lejár, ezért a 2020. január 19-ei dátumot május 19-ére javította át. A rendőrök azon kérdésére, miszerint látta-e, amikor a vizsgáztató a dátumokat átjavítja, a panaszos azt a választ adta, hogy nem látta, azonban a forgalmi engedély az említett személyen kívül – tudomása szerint – más kezébe nem került.

A rendőrök ekkor elfogták, majd a helyszínre érkező szolgálatparancsnokon keresztül felvették kapcsolatot a BHSZ ügyeletes parancsnokával, aki azt az utasítást adta, hogy – tekintettel arra, hogy a közokirat-hamisítás bűncselekmény elkövetésének körülményei nehezen tisztázhatók – a panaszost további nyomozati eljárás keretében hallgatják majd ki, ezért bocsássák szabadon a panaszost, és készítsenek az esetről részletes rendőri jelentést.

Ezek után a panaszos gépkocsijának forgalmi engedélyét átvételi elismervény ellenében elvették, mivel a gépkocsi gáztartályának hitelesítése 2019. május 1-jén lejárt, így annak a további forgalomban történő részvétele közvetlen balesetveszéllyel jár, mivel a panaszos elmondása szerint az autó jelenleg csak LPG üzemben tud közlekedni.

A forgalmi engedélyről, és a gépkocsi gázbiztonsági tanúsítványáról fényképfelvételeket készítettek a rendőrök.

b) A forgalmi engedély műszaki érvényességi idejére vonatkozó részben látható kézírással történt átjavítás szerepel, 2019. január helyett május (01. helyett 05.) 19. napja.

c) A „vezetésre jogosító okmány, forgalmi engedély, ideiglenes forgalomban tartási engedély, rendszám-tábla, indítási napló elvételéről szóló elismervény” elnevezésű dokumentum szerint az intézkedő c. r törzsőrmester a forgalmi engedélyt elvette.

A dokumentum szerint a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm. r. (a továbbiakban: Korm. r.) 97. §-ának (1) bekezdés b) pontja alapján vette el a rendőr a forgalmi engedélyt. A jármű LPG tartályának hitelesítése 2019. május 1-jén lejárt, így a biztonságos közlekedésre alkalmatlan.

d) A rendőrök a panaszossal szemben szabálysértési feljelentést tettek. A feljelentés a rendőri jelentéssel [Állásfoglalás II. rész 2) a) pont] azonosan tartalmazza a szabálysértés leírását, ezért annak ismertetésétől a Testület eltekintett. A panaszos a szabálysértések elkövetését elismerte, a feljelentés tényét tudomásul vette.

3) A P. város Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatóságának 2019. június 5-én kelt, a Központi Hivatal Országos Járműnyilvántartásában történő lekérdezésről szóló feljegyzése szerint a panaszos személygépkocsijának forgalmi engedélye 2019. május 1-jén lejárt. A jármű engedéllyel átalakított, benzin-cseppfolyós gáz kettős üzemű.

4) a) A P. város Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatósága 2019. június 7-én kelt határozata szerint a panaszos azzal a magatartásával, hogy 2019. június 3-án 21 óra 55 perckor az 58-as számú főút Brunn almáskert előtti szakaszán úgy közlekedett, hogy a jármű műszaki érvényessége 2019. május 1. napján lejárt, megvalósította a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 5. §-ának (1) bekezdés c) pontjába ütköző, és a Szabs. tv. 221. §-a szerint minősülő érvénytelen hatósági engedéllyel vagy jelzéssel való közlekedés szabálysértését, ami miatt figyelmeztetésben részesítették.

b) A panaszosnak a szabálysértési határozattal szemben 2019. június 18-án kelt (és érkezett) beadványában kérte a szabálysértési eljárásban történő meghallgatását.

A panaszos előadta, hogy ő kizárólag a forgalmi engedélyben szereplő időpontot (2019. május 19.) ismerte, amit a Megyei Kormányhivatal P. város Járási Hivatalának kijelölt vizsgaállomásán, a közlekedési hatóság nevében eljáró személy jegyzett fel kézírással oda. A rendőrök ezzel szemben a központi nyilvántartásban szereplő adatra hivatkoztak az intézkedés során, amelyhez viszont a panaszos nem férhetett hozzá. Ő tehát jóhiszeműen járt el.

Tekintettel arra, hogy a közlekedési hatóság részéről eljáró vizsgabiztos a helyszínen felismerte, hogy hibázott, mivel a gáztartály hitelesítési idejét először nem vette figyelembe, majd azt javította, sem a panaszos, sem a vizsgabiztos nem követett el közokirat-hamisítást (a hatóság a tévedését azonnal kijavította ugyanis).

A panaszos a beadványban továbbá vitatta azt is, hogy a gáztartály hitelességi idejének lejártá ellenére a jármű veszélyt jelentene a forgalomban.

c) A panaszos beadványa alapján a P. város Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatósága a szabálysértési eljárásban személyes meghallgatást rendelt el (a panaszost 2019. augusztus 22. napjára idézte).

5) a) A S. város Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztálya a Btk. 342. §-ának (1) bekezdés b) pontjába ütköző és aszerint minősülő, felhasználással elkövetett közokirat-hamisítás büntettének megalapozott gyanúja miatt folyamatban levő büntetőügyben 2019. június 7-én kelt határozatával elrendelte a panaszossal szemben a 2019. június 4-én elvett gépkocsi forgalmi engedély lefoglalását.

A határozat indokolása szerint a gépkocsi műszaki érvényességi ideje az ellenőrzés szerint 2019. május 1-jén lejárt, azonban a forgalmi engedélyben szereplő műszaki érvényességet tollal átírták május 19-ére.

b) A panaszos 2019. június 19-én panaszt terjesztett elő a S. város Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztályához a lefoglalást elrendelő határozattal szemben.

A panaszos előadta, hogy más személy figyelmetlensége miatt őt „korlátozzák személyes szabadságában”, mivel nem tud járművel közlekedni. Kérte ezért, hogy a rendőrség biztosítson számára „forgalmi engedélyt helyettesítő iratot”. További észrevételei az előző beadványában írtakkal [Állásfoglalás II. rész 4) b) pont] megegyezők voltak.

c) A S. város Járási Ügyészség 2019. június 25-én kelt határozatával a panaszosnak a lefoglalás ellen bejelentett panaszát elutasította.

Az ügyészség határozatának indokolásában kifejtette, hogy a lefoglalás célja a bizonyítási eszköz biztosítása a büntetőeljárás eredményes lefolytatása érdekében. Jelen ügyben tisztázni szükséges, hogy a műszaki érvényesség dátumát milyen körülmények között írták át, és, hogy erről a panaszosnak tudomása volt-e. A bűnjelet továbbá adott esetben szakértői vizsgálatnak kell kitenni, ezért a S. város Rendőrkapitányság a Büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) megfelelően és okszerűen döntött a lefoglalás elrendeléséről.

d) A panaszost a S. város Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztálya tanúként idézte be és hallgatta ki 2019. június 27-én.

e) A S. város Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztálya 2019. július 26-án kelt határozatával a forgalmi engedély lefoglalásának megszüntetéséről döntött, tekintettel arra, hogy a büntetőeljárás további szakaszában a lefoglalás már nem volt indokolt. A panaszos tájékoztatása szerint neki személyesen vitték ki lakcíme a gépjármű forgalmi engedélyét.

6) a) A panaszos 2019. június 4-én panaszt terjesztett elő a P. város Rendőrkapitányság vezetőjéhez a vele szemben 2019. június 3-án történt rendőri intézkedés miatt.

Beadványában előadta, hogy H. város irányából P. város felé közlekedett gépkocsival, amikor is az emelkedőn műszaki okból megállt, és mintegy 20 perc elteltével tudta csak újraindítani. A Tenkes csárdánál „rá specializálódott rendőrautóval” megállították ellenőrzés végett, azt állítva, hogy „ilyen autókkal járnak lopni”.

Az intézkedés során a rendőrök megállapították, hogy a gépkocsi forgalmi engedélyében szereplő aktuális műszaki érvényességét tollal, jól láthatóan 2020. január 19-ről 2019. május 19-re átirták. A panaszos elmondása szerint az utolsó műszaki vizsgán így írták be a dátumot a vizsgáztatás helyszínén: mivel a vizsgabiztos a forgalomba beírta a 2020. január 19-ei dátumot, azonban utána vette észre, hogy a gáztartály hitelesítése előbb lejár, ezért az átirta 2019. május 19-ére. A panaszos ennek igazolásaként átadott egy vizsgaidőpontról szóló igazolást, amit azonban a járőrök nem fogadtak el. Álláspontja szerint továbbá jogszerűtlenül vették el a forgalmi engedélyét, és jelentették fel.

b) A panaszt a S. város Rendőrkapitányság vezetője bírálta el (tekintettel arra, hogy annak rendőrei kezdeményeztek intézkedést a panaszossal szemben, illetve állandó lakcíme is a Rendőrkapitányság illetékességi területén található), a panaszt elutasította.

A 2019. július 10-én kelt határozat indokolása az alábbiakat tartalmazza. 2019. június 3-án 21 óra 55 perckor a S. város Rendőrkapitányság H. város Rendőrőrs járőrei közlekedésrendészeti intézkedés során vonták ellenőrzés alá a panaszost és személygépkocsiját. Az intézkedő rendőrök nem „rá specializálódtak lopás miatt”, hanem a jármű szemmel láthatóan rossz műszaki állapotára lettek figyelmesek.

A rendőrök a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 13. §-ának (1) bekezdése, a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 8. §-ának (1) bekezdése alapján, továbbá az Rtv. 44. §-ának (1) bekezdés b) pontja szerinti közlekedésrendészeti feladatának ellátása során intézkedtek a panaszossal szemben.

A forgalmi engedély helyszínén történt elvételére a Korm. rendelet 97. §-nak (1) bekezdés b) pontja, valamint az Rtv. 44. §-ának (1) bekezdés d) pontja biztosított megfelelő jogalapot.

A forgalmi engedélybe tollal történt átírás miatt továbbá felmerült a helyszínen a Btk. 342. §-ának (1) bekezdés b) pontjába ütköző és aszerint minősülő közokirat-hamisítás büntette elkövetésének gyanúja is (ami miatt a határozat meghozatalának időpontjában a S. város Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztályán büntetőeljárás volt folyamatban).

A panaszos által helyszínen átnyújtott vizsgaidőpontról szóló igazolást a helyszínen intézkedő járőrök nem vették figyelembe, annak okirati hiányosságra tekintettel. A tollal átírt forgalmi engedéllyel való közúti közlekedés miatti eljárást azonban ezen irat nem befolyásolta volna.

A kapitányságvezető megállapítása szerint az intézkedő rendőrök jogszerűen, szakszerűen jártak el, a panaszos emberi méltósághoz való jogát, illetve a tisztességes eljáráshoz való jogát nem sértették.

c) A panaszos a panaszt elutasító határozattal szemben fellebbezést nyújtott be a Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjéhez. A panaszos abban hosszasan bírálta a határozatot hozó kapitányságvezetőt (ennek ismertetésétől a Testület, tekintettel arra, hogy a panaszügy szempontjából nem bír jelentéssel, eltekintett). Előadta, hogy a rendőrök a sötétben nem láthatták, hogy a gépkocsija rossz műszaki állapotban volt.

A panaszos a korábbi beadványokban tett nyilatkozatát ismételte meg: azaz, hogy a forgalmi engedélyben rögzített időpontot vette alapul, a központi nyilvántartási rendszerbe nem láthat bele, illetve, hogy a vizsgaállomás hibája miatt történt a rendőri intézkedés, ami miatt ráadásul ötszázezer forint kára keletkezett, mivel a rendőrség nem adott számára egy, a forgalmi engedélyt helyettesítő dokumentumot neki.

7) A S. város Rendőrkapitányság vezetőjének a Megyei Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálat vezetőjéhez címzett tájékoztató levele az alábbiakat tartalmazza.

A panaszos a vele szemben 2019. június 3-án, az 58-as számú főúton foganatosított rendőri intézkedéssel szemben 2019. június 4-én a P. város Rendőrkapitányságra, 2019. június 5-én pedig a Megyei Főügyészséghez nyújtott be írásos panaszt. A beadványokat mindkét szerv továbbította a S. város Rendőrkapitányságra, ahol 2019. június 6-i kezdőnappal eljárás indult. További bizonyítási eszközök beszerzése után, 2019. július 10. napján a panaszt a S. város Rendőrkapitányság elutasította. Az erről szóló határozatot 2019. július 15-én kézbesítették a panaszosnak, aki 2019. július 29-én fellebbezést nyújtott be a határozattal szemben. A fellebbezést és az első fokú eljárás iratait a kapitányságvezető felterjesztette a Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjéhez, egyúttal az elsőfokú határozatban foglaltakat fenntartotta.

III.

A Testület elsőként abban a kérdésben foglalt állást, hogy a panaszt befogadja-e, tekintettel arra, hogy azonos tartalommal a panaszos a rendőrségnél is előterjesztette a rendőri intézkedéssel szembeni panaszát.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint az, akinek a IV–V. Fejezetben – a 46/A–46/C. § kivételével –, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
- b) kérheti, hogy – amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá – panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kitételétől függően
- ba) az országos rendőrfőkapitány, vagy

- bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
- bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója, vagy
- bd) az idegenrendészeti szerv főigazgatója bírálja el.”

Az Rtv. idézett rendelkezése értelmében egyidejűleg csak egy helyen folyhat panasz eljárás. A dokumentumok alapján megállapítható, hogy a panaszolt rendőri intézkedés 2019. június 3-án történt. A panaszos másnap, 2019. június 4-én a P. város Rendőrkapitányságon terjesztett elő panaszt, amit – illetékességi okból – a S. város Rendőrkapitányság vezetője 2019. július 11. napján bíralt el, amit a panaszos július 15-én vett kézhez, és a nyitva álló határidőn belül, 2019. július 27. napján élt fellebbezéssel.

Az Rtv. 93. §-ának (1) bekezdése, valamint a Testület Eljárási Szabályzatának (a továbbiakban: Eljárási Szabályzat) 9. §-ának (1) bekezdése értelmében a panaszt a Testülethez az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemtől később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított 30 napon belül lehet előterjeszteni. Az Eljárási Szabályzat 9. §-ának (3) bekezdése továbbá kimondja, hogy abban az esetben, ha a panaszos a rendőrkapitányságon, a közigazgatási hatósági eljárás szabályai szerint terjesztette elő a panaszát, de később kérte az eljárás áttételét a Testülethez, az ügyelosztásra kijelölt munkatárs vagy az előadó testületi tag köteles az eljárás átvételének szükségességét az Rtv. 93. §-ának (3) bekezdése alapján megvizsgálni, és amennyiben az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerinti eljárás feltételei fennállnak, továbbá az ügyben kifogásolt sérelem súlya azt indokolja, a Testület köteles lefolytatni az érdemi panasz eljárást. (Ebben az esetben a Testület haladéktalanul értesíti az intézkedéssel érintett rendőri szervet és kéri, hogy az előtte megindult panasz eljárást mindaddig függeszse fel, amíg a Testület az állásfoglalását meg nem hozta, és erről a rendőri szervet átiratban nem értesítette.)

Jelen ügyben a panaszos 2019. július 2. napján, azaz a harminc napos határidőn belül (a 29. napon) terjesztette elő panaszát a Testülethez, amikor még a rendőrkapitányságon is folyamatban folyt a panasz eljárás (a panasz-kiegészítést továbbá a panaszt elutasító határozat elleni fellebbezésre nyitva álló 15 napos határidő utolsó napján adta postára a panaszos).

A Testület megállapítása szerint tehát hozzá is határidőn belül előterjesztette a panaszos a beadványát.

IV.

A Testületnek ezt követően abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy valamennyi panaszrész tekintetében jogosult-e érdemi vizsgálatot folytatni.

A Testület hatáskörét az Állásfoglalás III. részében hivatkozott, az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése határozza meg. Az Rtv. idézett rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések tartoznak, amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel, más esetekben érdemi vizsgálatot nem folytathat. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű- átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés),

– a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás), tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

1) A panaszbeadványban a panaszos sérelmezte, hogy ellene szabálysértési eljárás indult. Ezzel összefüggésben a Testület utal arra, hogy nem jogosult abban a kérdésben állást foglalni, hogy magatartása kimerítette-e valamely szabálysértés tényállását. Ezt a szabálysértési hatóság jogosult vizsgálni, a Szabs. tv. rendelkezéseinek megfelelően (a szabálysértési eljárást a hatóság le is folytatta időközben).

2) a) A panaszos sérelmezte továbbá, hogy ő nem követett el bűncselekményt (, illetve tulajdonképpen a vizsgabiztos sem követett el közokirat-hamisítást), mivel „kijavítás történt” a hatóság részéről kézírással. Abban a kérdésben, hogy megvalósult-e bűncselekmény, a Testület érdemi vizsgálatot szintén nem folytathat: ezt a bűnügyi hatóság jogosult vizsgálni, a Btk. és a Be. rendelkezései alapján (a büntetőeljárás is folyamatban volt a rendőrségi adatszolgáltatás időpontjában).

b) A lefoglalás elrendelése tekintetében szintén a Be. rendelkezései irányadóak, és a büntetőeljárás szerinti panasszal lehet élni azzal szemben, ahogyan azzal élt is a panaszos (időközben a lefoglalás megszüntetéséről döntött is a bűnügyi hatóság, azt kézhez kapta a panaszos).

c) A panasz azon részét illetően, hogy a büntetőeljárásban történő tanúkenti kihallgatása után az arról készült jegyzőkönyv elolvasására a kihallgatást végző személy nem adott elegendő időt a panaszosnak, illetve a jegyzőkönyvből másolati példányt sem kapott, a Testület ismételten a Be. rendelkezéseire utal. Tekintettel arra, hogy büntetőeljárás cselekményt, illetve mulasztást sérelmezett a panaszos, a Be. szerinti panasznak van helye.

3) A panaszos sérelmezte azt, hogy a rendőri intézkedés folyományaként jelentős kárt szenvedett. A Testületnek a hatáskörére vonatkozó rendelkezések alapján nincs lehetősége arra, hogy a rendőri intézkedés következtében beállt anyagi kár tekintetében állást foglaljon. Kártérítés kérdésében a polgári bíróság dönt a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény alapján.

A Testület a felsorolt panaszrészek tekintetében – az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel – érdemi vizsgálatot nem folytathatott le.

V.

A Testület a panaszos sérelmei közül kizárólag a közlekedésrendészeti intézkedés jogszerűségét vizsgálta érdemben. **A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos, az Rtv. és a Szabályzat rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrségnek keletkezett-e a helyszínen intézkedési kötelezettsége.

a) A panaszos állítása szerint a személygépkocsija műszaki okból leállt, amikor a rendőrök intézkedés alá vonták. Az ellenőrzés során megállapították, hogy a gépkocsi műszaki vizsgája egy hónappal korábban lejárt. Ezt követően pedig azt a megállapítást tették, hogy a forgalmi engedélyben szereplő dátumot átjavították. A gépkocsi forgalmi engedélyét a rendőrök elvették, figyelemmel arra, hogy közokirat-hamisítás merült fel az ügyben.

A rendőrségi dokumentumok szerint a rendőrök a közúti ellenőrzés során ellenőrizték a nyilvántartásokban a panaszos személyazonosító okmányait és a gépkocsi forgalmi engedélyét, melynek során megállapították, hogy a nyilvántartásban szereplő műszaki érvényesség dátuma 2019. május 1., viszont az átadott forgalmi engedélyében levő dátumot ismeretlen személy, tollal jól láthatóan átjavította át. Megállapították a rendőrök azt is, hogy annak műszaki érvényessége 2019. május 1-jén lejárt.

A rendőrök ezt követően elfogták a panaszost, azonban az ügyeletes parancsnok utasítására (mivel a bűncselekmény elkövetésének körülményei nehezen tisztázhatók, ezért a panaszost további nyomozati eljárás keretében hallgatják majd ki), szabadon bocsátották. A panaszos gépkocsijának forgalmi engedélyét átvételi elismervény ellenében elvették.

b) Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1a., 2. és 4. pontjai szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános nyomozó hatósági jogkört gyakorol, a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározottak szerint végzi a bűncselekmények felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyont visszaszerzését, szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében, továbbá közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el,

A Testület utal a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, amelyet az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szabályoz. Eszerint: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A fenti rendelkezést a Szolgálati Szabályzat 9. §-a azzal egészíti ki, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és – amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele – rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

Az Rtv. 44. §-ának (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti. Ugyanezen törvényhely d) pontja szerint a rendőr a járművezetésre jogosító engedélyt (okmányt), a jármű üzemben tartására vonatkozó hatósági engedélyt (okmányt), a rakományhoz tartozó okmányokat, valamint a jármű hatósági jelzését – a külön jogszabályban meghatározottak szerint – a helyszínen elveheti.

A fentiekre vonatkozóan továbbá több jogszabályi rendelkezés is felhívható. A KRESZ 5. §-a rendezi, hogy milyen gépjárművel lehet a közlekedésben részt venni. Eszerint a közlekedésben olyan járművel szabad részt venni, a) amelynek jogszabályban meghatározott érvényes hatósági engedélye van; b) amelyre külön jogszabályban meghatározott számú, típusú és elhelyezésű hatósági jelzés(ek) [rendszámtábla(ák)] van(nak) felszerelve; c) amelynek műszaki-, biztonsági- és környezetvédelmi jellemzői megfelelnek a jogszabályban meghatározott feltételeknek; d) amely az utat és tartozékait nem rongálja és azok környezetét nem szennyezi; e) amely megfelel a (9) bekezdésben meghatározott feltételnek; f) amelyre a külön jogszabályban meghatározottak szerinti kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási fedezet fennáll.

A Szabs. tv. 221. §-a szerint az érvénytelen hatósági engedéllyel vagy jelzéssel való közlekedés szabálysértését követi el az, aki érvénytelen hatósági engedéllyel vagy jelzéssel, illetve olyan járművel vesz részt a közúti forgalomban, amelynek a műszaki érvényességi ideje lejárt.

A Korm r. 96. §-ának (1) bekezdése szerint az ellenőrző hatósági személy az eljárása során a forgalmi engedélyt, illetve az ideiglenes forgalomban tartási engedélyt a helyszínen elveszi, ha b) a járművel a közúti forgalomban részt vesznek annak ellenére, hogy a jármű bb) forgalmi engedélyének „H” adatmezőben szereplő érvényességi ideje vagy az ideiglenes forgalomban tartási engedélyének az érvényességi ideje lejárt vagy c) a jármű közúti forgalomban való további részvétele közvetlen balesetveszéllyel jár és a járművel ennek ellenére közlekednek, vagy d) gyanú van arra, hogy a jármű rendszámtábláját, forgalmi engedélyét, ideiglenes forgalomban tartási engedélyét, regisztrációs matricáját, címkéjét meghamisították.

A Btk. 342. §-ának (1) bekezdés b) pontja szerint közokirat-hamisítás büntetettét valósítja meg az, aki hamis, hamisított vagy más nevére szóló valódi közokiratot felhasznál.

c) A fenti hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből kitűnik, hogy az Rtv. 44. §-a alapján a rendőr jogosult valamennyi, a közlekedésben résztvevő járművet közúti ellenőrzés alá vonni és a közlekedésrendészeti intézkedés során ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal – megilleti.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára: ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (jelen esetben: szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, elmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

A panaszos előadása szerint a rendőrök a sötétben nem láthatták, hogy gépkocsija műszaki hibás. Ezzel szemben a rendőri előadás szerint a rendőrök a panaszos járművének szemmel láthatóan rossz műszaki állapotát észlelve vonták intézkedés alá.

A rendőri és a panaszosi előadás is megegyezik abban, hogy a panaszos gépjárművel vett részt a közlekedésben, tehát a rendőrök már önmagában az Rtv. 44. §-a alapján akkor is jogosultak voltak intézkedés alá vonni a panaszost, ha nem észleltek volna jogellenességre (szabálysértésre / bűncselekményre) utaló jelet a gépkocsival összefüggésben. Ebből következően a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga amiatt, hogy a rendőrök közlekedésrendészeti intézkedést kezdeményeztek vele szemben. [Ugyanakkor a Testület ismételtén leszögezi, hogy nincs hatásköre abban a kérdésben dönteni, hogy a panaszos magatartásával megvalósított-e szabálysértést (, illetve bűncselekményt), ezen kérdés vizsgálata a szabálysértési eljárás során a szabálysértési hatóság feladata. Erre való tekintettel a Testület a forgalmi engedély helyszínen történő elvételének jogszerűségével kapcsolatosan is arra szorítkozik, hogy a rendőrnek az Rtv. 44. § (1) bekezdés c) pontja alapján jogosultsága van az okmány helyszíni elvételére. Az adott esetben vitathatatlan, hogy az intézkedésre a rendőr által hivatkozott szabálysértés, illetve bűncselekmény gyanúja adott okot, azonban a szabálysértési /büntetőjogi felelősségének kérdésében a Testület nem jogosult állást foglalni, így azt is a szabálysértési / büntetőeljárás hivatott tisztázni, hogy jogszerűen került-e sor a forgalmi engedély elvételére.]

A Korm. r. idézett rendelkezése alapján továbbá az intézkedő rendőröknek nem volt mérlegelési lehetőségük: a gépkocsi forgalmi engedélyét elvették. Más jogkövetkezményt nem alkalmazhattak adott esetben.

A Testület megállapítása szerint a rendőrök közlekedésrendészeti intézkedése jogszerűen, indokoltan történt, amely által nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

VI.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján jelen ügyben azt a megállapítást tette, hogy a rendőrök jogszerűen vonták intézkedés alá a panaszost és gépjárművét: a közlekedésrendészeti intézkedés fogantatásával nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A fentiek miatt a Testület az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést fogantató szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2019. szeptember 19.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag helyett
dr. Lukács Tamás elnök

Dr. Cservák Csaba
testületi tag